



ویژه‌نامه قدس  
به‌مناسبت  
سخنرانی‌نوروزی  
رهبر معظم انقلاب  
در حرم مطهر رضوی

۱۵

ایران از جهاتی  
دارای فرصت‌ها و  
موقعیت‌های بی‌بدیلی  
است. روس‌ها و  
چینی‌ها باور دارند  
و بیان کردند به  
لحاظ خط اتصالات  
بین‌المللی، مسیر  
ترانزیت کالای ایران  
برترین موقعیت را در  
غرب آسیا دارد.

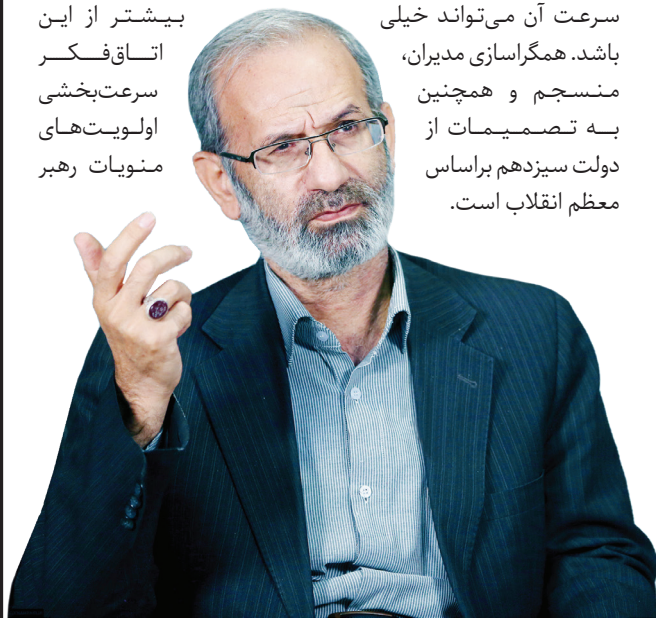
بزنگاه‌هاست. اکنون یکی از بزنگاه‌ها راهبردی کردن رابطه ایران و چین است؛ دو، راهبردی کردن رابطه ایران و روسیه؛ سه، راهبردی کردن رابطه ایران و هند؛ چهار، راهبردی کردن رابطه ایران با حوزه عربی و اسلامی و پنج، ایجاد کنسرسیوم‌ها و موقعیت‌های مشاع بین کشورهای منطقه و فرامنطقه. ایران از جهاتی دارای فرصت‌ها و موقعیت‌های بی‌بدیلی است. روس‌ها و چینی‌ها باور دارند و بیان کردند به لحاظ خط اتصالات بین‌المللی، مسیر ترانزیت کالای ایران برترین موقعیت را در غرب آسیا دارد. داشتن موقعیت سرزمینی، داشتن نیروی کار فراوان و متناسب و همین‌طور پیشرفت‌های علمی و صنعتی که طی دهه‌های اخیر داشتیم؛ اراده سیاسی که در ایران وجود دارد، رهبری خردمند، سطح تحصیلات مردم (نزدیک ۲۰ میلیون ایرانی تحصیلات دانشگاهی دارند) بنابراین ظرفیت عظیم انسانی متخصص در اختیار ایران است؛ این‌ها موقعیت ویژه‌ای برای ما ایجاد کرده و به همین دلیل هم بیش از ما، چینی‌ها، روس‌ها و هندی‌ها به ایجاد رابطه راهبردی اصرار دارند. بنابراین ما باید با توجه به موقعیت‌هایی که داریم به سمت راهبردی کردن موقعیت‌ها و به تعبیر دیگر تثبیت موقعیت خودمان در موقعیت‌های حساس باشیم.

■ قطعاً کارویژه دیگر ما مسئله اصلاح فرایندها و مدیریت داخلی است؛ آیا همین‌طور است؟

همین‌طور است؛ ما باید سازوکارهای داخلی‌مان را اصلاح کنیم. واقعاً دردآور است که توانستیم در بسیاری از زمینه‌های پیچیده به پیشرفت‌های شگرفی برسیم، اما در کنترل اقتصاد داخلی بحران و گرفتاری داریم و این، نتیجه چیزی جز بی‌توجهی به این موضوع حساس در دولت‌های مختلف نیست. با توجه به درآمدهای سالانه، ما می‌توانیم ایران را خیلی خوب اداره کنیم اما سیاست ارزی درست نداریم، بانک درست نداریم، گمرک درست نداریم و این‌ها سبب شده ما در عرصه اقتصادی دچار یک وضعیت شکننده باشیم.

■ به نکته‌ای اشاره کردید و آن هم بحث تعمیق نگاه مدیران و مسئولان کشور به حقیقت تبدیل شدن جمهوری اسلامی ایران به یک قطب اثرگذار در نظام جهانی است. برای اثربخشی و افزایش سرعت سیستم مدیریتی کشور مبتنی بر نگاه جهادی و دیپلماسی دقیق مدنظر رهبر معظم انقلاب اسلامی چه توصیه‌هایی دارید؟

مطلب اول این است که ما نباید احساس ضعف کنیم. بزرگ‌ترین بحران‌های امنیتی منطقه‌ای - بحران اشغالگری توسط آمریکا و انگلیس و... و بحران تروریسم تکفیری - با محوریت جمهوری اسلامی حل شده و این نشان‌دهنده ظرفیت ما برای حل مسائل است. دولت نیاز به جمع کردن مدیران همگرا و همچنین تعیین راهبردهای صحیح دارد. تصمیم‌گیری‌ها باید چابک‌سازی شود؛ اینکه برخی تصمیم‌ها با تأخیر گرفته می‌شود به کشور ضربه می‌زند و مشکل آفرین است. دولت توفیقات زیادی در زمینه سیاست خارجی داشته ولی سرعت آن می‌تواند خیلی باشد. همگراسازی مدیران، منسجم و همچنین به تصمیمات از دولت سیزدهم براساس معظم انقلاب است.



انقلاب ایران سبب چالش‌های اساسی در جغرافیای تحت سیطره غرب شد و غرب را به مبارزه طلبید؟ غرب در این مبارزه به سمت استفاده از زور و سلاح‌های مخوف رفت و در واقع کشوری که مدعی پایان تاریخ بود و دموکراسی را بیدارترین نقطه زندگی بشریت ارزیابی می‌کرد، به سلاح متوسل شد و افغانستان و عراق را اشغال کرد و در ۱۷ سال، ۹ جنگ در منطقه ما به‌راه انداخت که غربی‌ها همه را با ناکامی پشت سر گذاشتند.

■ با این اوصاف و براساس اندیشه و راهبردهای رهبر معظم انقلاب و امام خمینی(ره)، ایران توانسته ضربه مهلکی به بدنه لیبرال دموکراسی که به دنبال تسلط بر منابع جهان بوده وارد کند.

قطعاً چنین چیزی رخ داده است. کشوری مثل آمریکا که مدعی دموکراسی است، دموکراسی را کنار گذاشت، به جنگ متوسل شد و گمان کرد چون سلاحش برتر و نفرات ارتشش بیشتر است در جنگ برنده می‌شود تا از این مزیت نسبی برای مهار رقبای خود استفاده کند. اما در عمل، رقیب اصلی آمریکا که ایران بود توانست کارتهای امتیاز افغانستان و عراق را از آمریکا بگیرد و مهاجمان را با شکست روبه‌رو کند. اینجا بود که فوکویاما گفت دموکراسی آمریکایی به دلیل تناقضاتی که در خود دارد نمی‌تواند بماند. به عبارتی، انقلاب ایران از تناقضات ذاتی غرب رونمایی کرد. با وجود این، متأسفانه در داخل ایران بسیاری از دستگاه‌های جمهوری اسلامی و بسیاری از عناصر مؤثر اساساً باور ندارند نظام جهانی در حال تغییر است و منشأ بخش عمده این تغییرات انقلاب اسلامی است و باور ندارند دنیا دارد به سمتی پیش می‌رود که ایران می‌تواند در ابعاد مختلف، موقعیت تثبیت‌شده‌تری داشته باشد.

■ برای تثبیت و توسعه جایگاه ایران در آینده و در نظم جدید منطقه‌ای و جهانی باید چکار کنیم؟

نخستین گام ما در این عرصه باید تلاش برای همگراسازی ذهن‌های مسئولان و متولیان دستگاه‌های مختلف و یکپارچه‌سازی آن‌ها در این اندیشه باشد که جهان در حال گذار است و ایران می‌تواند از این موقعیت، استفاده بسیار اساسی داشته باشد. نکته دوم این است که ما باید برنامه داشته باشیم؛ همان‌طور که رهبر معظم انقلاب فرمودند. ما باید بزنگاه‌های نظام آینده جهانی را شناسایی و از حالا در آن بزنگاه‌ها حضور پیدا کنیم. جهان آینده به میزان زیادی یک جهان آسیایی خواهد بود؛ حالا بعضی‌ها اصرار دارند بگویند یک جهان چینی خواهد بود اما این واقعیت نخواهد داشت بلکه بخش اعظم جهان آینده، جهانی آسیایی است و آسیا فقط چین نیست و قدرت آسیا در چین محدود نمی‌شود؛ بالاخره در آسیا چین هست، روسیه هست، هند هست، ایران هست، کشورهای دیگری هم هستند؛ مجموعه این‌ها میراثداران نظام آینده جهانی خواهند بود نه اینکه یک نظام چین‌محور پدید بیاید.

■ با این اوصاف، نظام بین‌المللی آینده را چندوجهی و دارای اشکال کنشگری متفاوت توصیف می‌کنید؟

به احتمال بسیار زیاد نظام بین‌المللی آینده یک نظام منعطف و چندقطبی خواهد بود، منتها نقطه ثقل این نظام منعطف چندقطبی، آسیا خواهد بود. اکنون آسیا دارد تازه نفس به میدان می‌آید، تکیه به میراث‌های خودش دارد و می‌تواند در این صحنه، تحولات سطح کلان بین‌الملل را مدیریت کند و به سرانجام برساند.

■ شکل‌گیری نظم جدید بین‌المللی یکی از موقعیت‌های حساس تاریخ است؛ برای این مسئله چه تدابیری لازم است؟

همان‌طور که گفته شد کارویژه‌ای که باید انجام دهیم، حضور در